

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 14. Judicium quibus non timendum, sed expectandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

faciunt, cum se bonos stimulant. Sed Christus plenus spiritu sapientiae iudicabit non secundum apparentiam exteriorem, nec etiam ex relatione aliorum, aut rumoribus; quia visus, & auditus, in his saepe falluntur: sed secundum ipsam causam aequitatem, quam in seipsa introspiciet. Cornelius hic.

Scrutabor Jerusalem in lucernis. Soph. 1. 12. Cur non potius ad radios solares? quia radij solares multis saepe locis excluduntur, in angulis, cellarijs &c. At verò lucerna manibus ducta omnes angulos permeat. Mendoza in 1. Reg. 2.

Pater, peccavi in caelum, & coram te. Luc. 15. 18. Quomodo coram patre, si in regione longinqua? S. Chrysol. l. 2. peregrè profectus est iste, & in regionem longinquam fugit: sed accusatores suos, sed testes suos, divini Patris oculos non effugit. Pl. 138. 7. quò ibo à spiritu tuo?

In conspectu s'cis tanquam mare vitreum simile crystallo. Apoc. 4. 6. In hac visione apparet Deus ut supremus iudex, mare significat populos. Apoc. 17. 15. Mare per se fluxum, hic solidum; obscurat multa, hic pellucidum. Ecce coram Deo omnia tempora, tanquam immobiles aquae, stant, & omnia ab aeterno ei patent. Sylveira hic.

§. XIII.

In Iudicio pudor, & confusio.

Erant viri confusi turpiter valde. 2. Reg. 10. 5. Grave opprobrium, & contumelia, fuit; qua Ammonitarum rex Hannon Davidis legatos confudit. Quis reprobis sensus erit in illa confusione coram toto Mundo? Incert. Auth.

Erubescant impij, & deducantur in Infernum. Pl. 30. 18.

Ut portes ignominiam tuam, & confundaris in omnibus, qua fecisti. Ezech. 16. 54.

Viri Ninivita surgent in Iudicio cum generatione ista, & condemnabunt eam. Matth. 12. 41.

Congregabuntur ante eum omnes gentes. Matth. 25. 32. Hoc planè eis grave tormentum, & magnus quidam malorum cumulus, erit: fortè enim quodcumque solatium videretur, eorum, quos tam malitiosè impugnaverint; in tormentis suis saltem declinare posse conspectus. Sanctus Bernardus l. 8. in Psalm. 90.

Egressus foras flevit amarè. Matth. 26. 57. Exiit Petrus de stadio, non valens suae mentis ferre pudorem. S. Laurentius Just. de Chr. ag. c. 8.

Laqueò se suspendit. Matth. 27. 5. Non ferens Judas ignominias subsequitur, se ipsum è vita subduxit. Theophylactus.

Polyanth. Sac. Tom. I.

Mendicare erubescio. Luc. 16. 3. Confusionem futuri Iudicij pertimescit, in quo jam non poenitendi tempus est, sed poenarum; & ubi reus plus de conscientia, quam de gehennae crudescit incendio. Sanct. Chrysol. f. 125.

Longè horridior, quam ignis, erit ille pudor, quem perpetuò retinebunt. S. Basil. or. 23. de Iudicio.

Etiam jumenta percuti, occidi, & cremari, possunt; verecundari non possunt. Tunc homo maximè ut homo patitur, quando pro delictis suis publicè confunditur. S. Thom. Vill. conc. D. 1. Adv.

§. XIV.

Judicium quibus non timendum, sed gratum futurum

Beati, quorum remissa sunt iniquitates, & quorum reata sunt peccata. Pl. 31. 1. Sed quomodo teguntur, si manifestantur? simile: pretiosa vestis reginae, licet aliquà parte rupta, non ideo rejicitur; sed sartor, loco rupturae, aurum, lapillos, gemmas, apponit; ut ruptura nihil amplius habeat dedecoris. Il. 49. 18. loquitur Pater Filio: vivit Dominus! quia omnibus his (justis) velut ornamentò vestieris. Rupturae apposita CHRISTI merita, sanguis. Olorius D. 1. Adv.

Latentur, & exultent Gentes, quoniam iudicas populos in aequitate. Pl. 66. 5. Quarendum nobis est, quare moneat Gentes latari, & exultare, cum Iudicium Dominum dicat facturum? metuere enim potest rea conscientia, cum audit veracem Dominum iudicaturum. Sed de illis dicit, qui, jam confessi peccata, formidare nequeunt ventura Iudicia: illis enim non Iudex, sed advocatus, est Christus, qui se propria confessione damnaverunt. Cassiodorus hic.

Quid detur tibi? aut quid opponatur tibi ad linguam dolosam? Pl. 119. 3. hoc est, juxta expositionem Augustini, & Euthymij, quod tibi dabimus antidotum, quò te consolatione reficiemus, cum te videris vulneratum linguà dolosà? *Sagitta potentis acuta cum carbonibus desolatorijs.* Hæc tibi sit consolatio, quia jam pacatæ sunt sagittæ Dei in Iudicium venturi, honorem tuum defensuri. Olorius D. 1. Adv.

Levate capita vestra, quoniam appropinquat redemptio vestra. Luc. 21. 28. Erunt iusti in hac vita mœsti, demisso capite; quos Mundus putat nunquam sua capita levaturos. Dominus autem, loquens de Iudicij die, ait, tunc illos capita levaturos, quando mali dicent montibus, cadite super nos. Stella de cont. van. p. 1. c. 61. Suprà dixerat, signa Iudicij magnum hominibus allatura timorem. Nunc suos admonet, nè timeant, cum signa viderint; sed animò sint hilari. Arescant impij præ timore; vos discipuli, & omnes iusti, timeatis; sed respicite in caelum. Caput dejicere

lii ii 2 eorum

eorum est, quos timor, & mœror, premit; caput levare eorum, quos fiducia, lætitiæque, exhilarat. Escobar. t. 5. Proph. Chr. Obl. 7. Sect. 2. §. 2.

Sic veniet, quemadmodum vidistis eum euntem in cœlum. Act. 1. 11. Sic veniet: non veniet vobis terribilis. Sic veniet in ipso corpore, vobis in amore, impijs in terrore. Beati, quibus dicitur, sic veniet. Nunquid sic veniet oculis peccatorum? S. August. l. 7. de Ascens.

Salvatorem expectamus D. N. J. C. Eccl. Philipp. 3. 20. Expectantes beatam spem. Tit. 2. 13. Sanct. Hieronym. hic: qui piè in hoc sæculo vivit, justè beatam spem, Christi que adventum, expectat: sicut enim impietas magni Dei reformidat adventum; ita securitudo de opere suo, & de fide, illum pietas præstolatur.

Sed & ijs, qui diligunt adventum ejus. 2. Tim. 4. 8. Amat Domini adventum, qui illius leges sequitur, & ex illis vitam instituit. Theodoretus.

Judicaturò Dominò lugubre Mundus immugiet, tribus ad tribum pectora ferient; potentissimi quondam reges nudò latere palpabunt. Adducetur & cum suis stultus Plato discipulis: Aristotelis argumenta non proderunt. Tunc tu rusticanus, & pauper, exaltabis, & ridebis, & dices: Ecce Crucifixus DEUS meus! ecce Judex, qui obvolutus pannis in præsepio vagijit. &c. Sanct. Hieron. ep. 1. ad Heliodorum.

Præbet apud Dominum nobis hominibus peccatoribus fiduciam Deus homo: est nobis spes magna pœnitentibus, quia advocatus noster factus est noster Judex, qui non vult mortem peccatoris. Sanct. Eligius hom. 8.

Libenter illius Judicium subeo, & amplector sententiam, qui pro me miserrimo, & indigno, servo suo, judicatus, & mortuus est: & nè me damnaret ad gehennam, ad Crucem se damnari permisit. Hunc non recuso Judicem, quem habui Redemptorem: Agnum, inquam, pro me occisum, hunc Judicem efflagito, hunc desidero, hunc totis viribus concupisco. Non ipsius crudelitatem accusabo, quia Agnus est. Sanct. Thomas Vill. Conc. 1. D. 1. Adv.

Andronicus Imp. cum positus infulis, indueret religionis habitum, dixit: in die Judicij extremi sub ea veste religiosa factus est, quàm sub purpura. Jonghen Exh. 25.

§. XV.

Judicium salubriter timetur.

Deus mollivit cor meum. Job. 23. 16. S. Greg. cor mollitur, quando supremi timore Judicij penetratur; quod fit, quando Dominus aufert cor lapideum, & dat cor carneum. Ezech. 11. 19. id est, molle; quod possit penetrari clavò timoris, vel gladiò amoris. Hugo Card. hic.

Cur timebo in die mala? iniquitas calcanei circumdabit me. Pl. 48. 6. Quod me timere faciet in die mala, non est paupertas; quia Judex non corrumpitur donis: non est humilitas generis, aut status; quia Judex non respicit personas: non est malitia testium, aut advocatorum; quia Judex omnia novit: non est potentia adversariorum; quia Judex neminem timet: denique nihil aliud est, nisi iniquitas; & non quævis iniquitas, sed sola iniquitas calcanei mei, id est, iniquitas extrema vitæ meæ. Bellarminus hic.

Quis novit potestatem ira tua, & præ timore tuo iram tuam dinumerare? Pl. 89. 11. Qui novit, quantus sit Deus, ille novit justitiam, & iram ejus. Orosius D. 1. Adv. Quot tribulationes, quot infirmitates patimur, tot stillas de Judicio Dei sentimus. Hugo Card. in Joan. 16.

Non intres in Judicium cum servo tuo. Pl. 142. 2. Sic rogat Deum timens David. Mirandus Job, qui Judicium Dei non videtur exhorrescere. c. 13. 18. si servo judicatus scio, quòd justus appareto. Quæ causa diffidentia in rege, fiducia in Jobo? Arguebat Davidem conscientia de adulterio, & homicidio; ideo timer Judicium. Job verò innocens vitæ à puero: *neg. reprehendit me cor meum in omni vita mea.* c. 27. 6. S. Bernardus l. 3. de considerat: fortitudo tua, fiducia bonæ conscientia; decor tuus, splendor bonæ opinionis. Alvarez Illustr. 114.

Non intres in Judicium cum servo tuo Domine. 142. 2. Quid ais David? nonne servus Dei es? cur non gaudes rationem Deo reddere? quia sentiebat, Judicium DEI ad eò rigidum esse, ut vix justus salvari possit. Si servus Dei timet, quid agit servus Mundi, carnis, diaboli? Stella in Luc. 21.

Cum audieritis prælia, seditiones, nolite terri. Luc. 21. 9. Inter furentia prælia jubentur Discipuli non timere: quia, licet sæviant creaturæ, non tamen statim suis est, non instat ultimi Judicij pugna; solum illud est timendum. Bæza t. 2. l. c. 4. §. 3.

Timor Judicij pedagogus est ad pietatem. S. Basilus in 11.

Anima sterilis, quid agis? quid torpes anima peccatrix? dies Judicij venit, juxta est dies Domini magnus, juxta est velox nimis dies iræ &c. Quid dormitas anima tepida, & digna evomi? quid dormitas? Qui non expergilatur, qui non tremat, ad tantum tonitruum; non dormit, sed mortuus est. S. Anselmus l. de miser. hom.

Time, quòd in die Judicij ei præsentandus es, in cujus manus horrendum est incidere. *hictimor initium sapientia dicitur* Psal. 110. 10. Unde est, quòd non dicitur, *memorare primordia*, aut *media*, sed *novissima*. Eccl. 7. 40. S. Bernardus term. de primordijs, med. & noviss.